

Paula van Mourik-Buijs – is senior medewerker bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst.

Bedreigende strijd tegen terugkeer

Als beslismedewerker bij de IND beslis ik regelmatig op aanvragen die vanuit vreemdelingenbewaring zijn ingediend. In 2013 raakte ik betrokken bij een zaak van een hongerstaker. Hij was zijn actie begonnen omdat hij vond dat vreemdelingendetentie inhumaan was. De man wist zijn actie uiteindelijk meer dan 75 dagen vol te houden voordat hij uiteindelijk werd uitgezet.

De man verbleef sinds 1998 in Nederland. In 2006 was hij betrokkene bij een ernstig zedendelict. Na zijn veroordeling werd hem een inreisverbod opgelegd voor de duur van 10 jaar. Zijn uitzetting had nogal wat voeten in de aarde. Rondom de man had zich een aantal mensen verzameld – onder wie een vertrouwensarts – die hem steunden bij zijn hongerstaking en zijn uitzetting dwarsboonden. De pers werd ingeschakeld en de vertrouwensarts schoof een paar keer aan bij een televisie-uitzending om duidelijk te maken dat de man werd mishandeld door Justitie. Op enig moment ging de politiek zich ook met de kwestie bemoeien en werden er Kamervragen gesteld.

In de zes weken voorafgaand aan de definitieve uitzetting had de man zeven keer bij de rechter een procedure aangespannen.

Om de uitzetting te voorkomen diende de gemachtigde verschillende aanvragen en bezwaarschriften in. Zo staat me na al die jaren nog steeds bij dat mijn asiel-collega en ik mee gingen naar Brussel, waar de man op een vliegtuig zou worden gezet. Kort na aankomst op de luchthaven kregen we het bericht dat de luchtvaartmaatschappij de man niet aan boord wilde laten. De dag daarvoor had de vertrouwensarts de vervoerder gebeld met de mededeling dat deze passagier in slechte conditie verkeerde en dat het voor hem riskant was om

te vliegen. De man ging weer mee terug naar Nederland.

Tijdens een andere poging tot uitzetting kwam de marechaussee erachter dat de vertrouwenspersoon een ticket had gekocht voor dezelfde vlucht als waar de man mee zou gaan. Om confrontatie te voorkomen, werd het ticket van de man twee keer omgeboekt. Bij de boarding verzette de man zich opnieuw en riep de aanwezige passagiers op hem te steunen tegen zijn mishandeling en ontvoering. Deze uitzetting ging ook niet door.

Uiteindelijk besloot de toenmalige staatssecretaris om een privévliegtuig te huren en is de man op die manier uit Nederland verwijderd.

Zonder dat wij dit wisten bleek de Commissie Toezicht en Terugkeer de uitzetting van A tot Z te hebben gemonitord. Deze onder verantwoordelijkheid van drie ministeries functionerende commissie houdt toezicht op het terugkeerproces vanaf de bewaring tot en met de uitzetting. De Commissie stelde vast dat in de zes weken voorafgaand aan de definitieve uitzetting de man zeven keer een procedure had aangespannen bij de rechter. Eénmaal werd een verzoek toegewezen, maar later bleek dat de rechter zich had gebaseerd op onjuiste informatie die door de vertrouwensarts was verstrekt. Ook kwam de commissie erachter dat de man twee gezichten bleek te hebben. In de media kwam hij over als een zwakke man, maar in zijn omgang met functionarissen bleek hij zeer bedreigend en fysiek gewelddadig te zijn.

Ik werk al 24 jaar bij de IND en heb veel zaken gezien. Maar de felheid waarmee de strijd werd gestreden om de man in Nederland te houden, kwam als zeer bedreigend over. Wat als ze opeens bij mij thuis voor de deur stonden? Mijn kinderen waren toen kleiner en dan voel je je toch kwetsbaar. Daar hield ik mij mee bezig en dat is iets wat ik niet meer zal vergeten.

In 2022 schrijven mensen die werken in het migratierecht een column over de zaak die hen altijd bij zal blijven.